

Glasiło za kamniški okraj. Izdaja konzorcij (Fr. Kokalj). Odgovorni urednik: Francé Kokalj, Mengeš. — Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno A. Trontelj). - Izhaja dvakrat na mesec. Posamezna številka stane 50 par. - Letna naročnina 12.— din. Cena inseratov po dogovoru.

29. maja na tabor naše mladine v Vodice!

Vsem so še v spominu veličastni prosvetni tabori, ki so se vršili lansko leto po vsej Sloveniji. V kamniškem okraju smo imeli kar dva uspela tabora, v Mengšu in v Moravčah. Letos so na vrsti tabori slovenske mladine, včlanjene v Fantovske odseke in Dekliške krožke. Ti tabori bodo veličastna manifestacija verske in narodne zavesti naše vrle mladine, obenem pa tudi priprava na veliko mednarodno prireditev katoliške mladine od 26. do 29. junija v Ljubljani na Stadionu, kateri je pokrovitelj sam kralj Peter II. Tudi vrta mladina našega okraja hoče manifestirati za svoje ideale. Odločila se je, da priredi svojo prvo samostojno okrožno prireditev, mladinski tabor v Vodica. Prav je tako! Saj so prav vodiški fantje izredno delavni pri našem mladinskem pokretu, poleg tega pa je pre mnogim našim ljudem ta prelepi kos našega okraja docela neznan. Zato naj bo naše geslo: Vsi v Vodice 29. maja, da damo skupaj z našo mladino duška svojim verskim in narodnim čustvom in da obiščemo vrle Vodičane in njihovo lepo župnijo. Pokažimo, da smo vsi kot ena družina, pokažimo, koliko nas je, pokažimo, kako cenimo idealno delo naše vrle mladine!

Vodice v preteklosti in sedanosti.

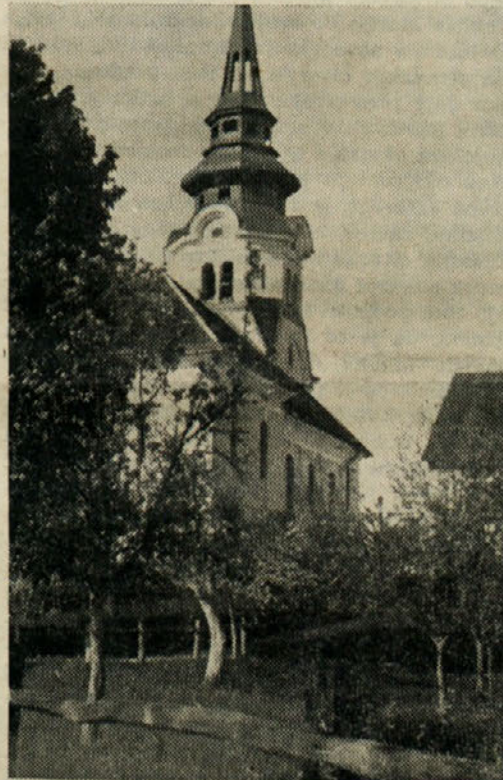
Ker bodo Vodice te dni v središču zanimanja vsega našega okraja, se nam zdi primereno, da priobčimo nekaj zanimivih drobcev iz preteklosti in sedanosti vodiške župnije, ki jih je napisal za »Naš list« eden izmed Vodičanov:

Ce pogledaš s Šmarne gore proti severu, vidiš lepo zaokroženo celoto, ki jo obdaja Rašica, Bukovski hrib, Repenjski hrib, proti jugu pa zapira razgled kopa Šmarne gore in Grmade. To je vodiška fara, od katere pa so l. 1936 (do tedaj so bile namreč skupne meje fare in občine) politično odtrgali na jugu tri vasi: Skaručino, Vojsko in Povodje, ker se je nekaterim zdelo, da te vasi težijo bolj proti Ljubljani, kot proti Kamniku. Pokrajina, ki leži med omenjenimi mejami se imenuje vodiška ravnina, ki se veže proti vzhodu s kamniško, na severu s kranjsko, proti ljubljanski pa se pride po odprtini med Šmarno goro in Rašico. Ta kos naše zemlje ima zelo zanimivo preteklost.

Vodice so stara župnija.

Fara Vodice je ena najstarejših in tudi mati župnije v Smledniku. Vodiška prafara se omenja že leta 1257, je pa gotovo mnogo starejša. Do ustanovitve ljubljanske škofije l. 1461 je cerkveno pripadala oglejskim patriarhom. Župna cerkev sv. Marjete je bila najpreje gotška, v osemnajstem stoletju je na njeno mesto prišla baročna, ki so jo po po-

tresu l. 1895 podrli do tal. Lepe Mencingerjeve in Layerjeve slike so še ohranjene in shranjene v župnišču. Nova cerkev, dograjena l. 1900, je poslikana s slikami vodiškega župljana Matije Koželja. Leta 1933 pa so povzdignile lepoto nove cerkve mogočne orgle,

ki so delo znanega izdelovalca orgel Jenka. Pa ne samo matična cerkev, tudi podružnice imajo vse že lepo preteklost. Sredi repenjskega hriba stoji podružnica sv. Tilna z lepim razgledom po fari. Omenja se že v 15. stoletju. Sedanja cerkev je iz leta 1731. Najlepšo zgodovino ima pa brez dvoma romarska cerkev Matere božje na Šmarni gori, prav gotovo že iz 12. stoletja. Seveda je na Gori bilo že več cerkev. Sedanja je bila sezidana leta 1712. Notranjščina je posebno zanimiva po lepi slikarji cerkvenega slikarja Matevža Langusa. Mogočna skupina na stropu glavne kupole z Marijinim vnebovzetjem je največje delo omenjenega slikarja. Šmarna gora je bila že v davni preteklosti zelo obiskovana božja pot. Prav gotovo je bil med njenimi obiskovalci marsikateri odličnik. Omenimo samo našega največjega pesnika Franceta Prešerna, ki je pogosto zahajal na Goro k stricu Jakobu Prešernu, ki je bil tam duhovnik. France Prešeren je napisal obiskovalcem Šmarne gore daljšo pesem, opisal je tudi zidanje šmarne-gorske cerkve po stari legendi. Na Šmarni

K prošnjemu tednu

Človeški rod v vedi in znanju stalno napreduje. To je vse kar čisto prav in tudi popolnoma v smislu Boga Stvarnika. Kdo je včasih kaj vedel o radio-valovih! Danes govori o njih domalega že vsak otrok. Ali pa mislite, da so radio-valovi šele sedaj zrastle, odkar jih je spoznal človeški rod? Že od takrat so valovili po našem ozračju, ko je Stvarnik sveta prvič izpregovoril svojo vsemogočno besedo: »Bodi!« Bili so, ali ubogi človeški razum ni vedel zanje.

Človeški rod stalno napreduje. Danes kmetujem vse drugače, kakor so kmetovali pred sto in pred dvesto leti. Vozimo se danes drugače, kakor so se vozili naši predniki recimo za časa francoskih vojsk.

Vendar pa človeški rod ne bo nikdar toliko napredoval, da bi božjega blagoslova ne potreboval. Zato človeški razum božjega blagoslova nikoli ne zametuje, zametuje ga samo človeški napuh.

Križev teden se nam bliža. Dolge procesije se bodo vile sredi naših vrtov, njiv in travnikov. Od povsod se bo razlegala v nebo prošnja: »Daj in ohrani sad zemlje!« Da, daj! Blagoslovi dela naših rok! Ponižajmo se tudi mi pod mogočno roko božjo. Saj vemo, da bo povišan vsak, kdor se ponižuje. In blagor mu, kogar hoče Bog povišati!

gori je bil skoro gotovo v 13. in 14. stoletju grad, le škoda, da ne moremo točno ugotoviti tega.

Na vznožju Šmarne gore je romarska cerkev sv. Lucije, kateri se priporočamo za zdrave oči. Ta božja pot je tudi že precej stara. Sedanja cerkev je bila sezidana l. 1748, zvonik je pa še od prej. Znana je skaruška cerkev po freskah, ki so delo slikarja Jamška, ki pa sta jih popravila šubica in Sternens. Tudi cerkev v Utiku je bila zgrajena v 15. stoletju, a so jo v 18. stoletju prezidali. V šenkovem turnu je 1240. leta baron šenk iz Koroškega sezidal grad, ki je bil večkrat prezidan. Danes je v njem šola. V tem gradu so dolgo gospodarili protestanti. V Vodica je umrl šele l. 1813. zadnji protestant. Cerkev v šenkovem turnu je iz 18. stoletja. Ko smo že omenili grad v šenkovem turnu, moramo povedati še, da so tudi v Repnjah imeli svoje graščake. V 17. stoletju je bil sezidan grad Reittlstein, ki živi še samo v ljudskem spominu. Iz njegovih razvalin je sezidanih več hiš v Repnjah. Kamniti podboji in klopi ima pa še danes iz razvalin tega gradu Jerajeva hiša v Lokarjih, kajti rodbina špornova, ki jo prejšnje čase posedovala to hišo, je bila tudi lastnica malega repenjskega gradu, ki ga je pa Katarina šporn prepustila šolskim sestram, da vzdržujejo dekliško gospodinjstvo šolo.

Naši imenitni možje.

Ko se bavimo s preteklostjo, ne smemo prezreti nekaterih ljudi, ki so bili rojeni v naši fari. V Repnjah je bil doma svetovni učenjak Jernej Kopitar. V isti vasi je bil rojen narodni borec poslanec dr. Valentin Zarnik. V Povodju sta doma Hubada, šolski nadzornik eden, drugi pa ravnatelj Glasbene Matice in konservatorija. Polje nam je dalo v življenju in pisanju zanimivega Jakoba Alešovca. Tudi v Vodicaх samih je bilo rojenih nekaj znanih ljudi. Holmar Matej, glasbenik, je bil dolgo let pevovodja v Clevelandu. V Vodicaх je bil rojen tudi klavirski virtuoz Anton Trost.

Zgodovina je pustila v naših krajih še marsikatero zanimivo sled. Na turške čase nas spominja Grmada, kjer so goreli kresovi v znamenje bližajoče se turške nevarnosti. Na šmarni gori je bil okrog cerkve tabor, obzidje je še ohranjeno. Tudi zvonjenje ob pol dvanajstih dopoldne je spomin iz časov, ko je naše ljudstvo trpelo pred turškimi vpadi. Cerkev pri sv. Tilnu stoji deloma na zidovih starega tabora, saj poznamo zgodbo o Boltarjevem Tilnu, ki je s svojo prebrisanostjo pognal Turke v močvirje pod repenjskim hribom, da so tam menda žalostno končali. — Spominov bogata šmarna gora, je dala ime dekaniji, ki se omenja v letih 1812—1825, sedež pa je imela v Smledniku.

Kako pa danes?

Vrnimo se z razmetanega zgodovinskega sprehoda po naših starodavnih cerkvah, tabornih in gradovih, in pogledimo nekoliko obraz današnjih Vodice. Kot smo že omenili, je pred dvema leti občina dobila nekoliko popravljene meje. Naš kraj je pretežno še kmečki. V povojni dobi pa se je socialno lice nekoliko spremenilo. Dobilni smo precejšen odstotek delavcev. Vendar to stare slike našega kraja znatno še ne spreminja. Večina delavcev, naj si bodo po tovarnah ali na stavbah ima še doma vsaj malo posestvo. Tla niso ravno najboljša. Kraj je namreč zelo ilovnat. V skrajnem koncu, izven vasi Vodice so močne plasti jezerske glin, v kateri naravoslovci sicer niso dobili kakega predpotopnega slona, pač pa silno veliko predpotopnih polžev. Svet je tudi še dalje proti jugu močno ilovnat. Iz Repenjske dobiva Lončarska zadruga na Mlaki vsak dan nove zaloge glin, kar da Repenjscem nekaj vinarjev, Mlačanom pa za lonce in drugo lončeno posodo gradivo. Ker smo ravno v Repnjah, ne moremo prezreti ureditve Repenjske vasi. Pod hribom slone stanovanjske hiše, ob njih teče občinska pot, na drugi strani te poti pa imajo skednje in kozolce. Za hišami imajo vsak svoj gozd do vrha hriba, pod potjo pa njive v isti črti z gozdom. Najboljša zemlja je v vasi Polje, kjer so doma trdni gospodarji. Najslabši svet je pod šenkovem turnom, kjer je še veliko močvirnatoga sveta.

Za prosveto skrbijo: ljudska šola v Vodicaх, šenkovem turnu, na Skaručini in samostanska šola v Repnjah. Šolske sestre, ki same vzdržujejo to šolo, vzgajajo tudi naša dekleta v kuhinjski umetnosti. Če pogledamo na društveno življenje v naši fari, je to precej pisano. Če pravimo, da je pisano, moremo to povedati samo z ozirom na število raznih društev, ki so bila kdaj ustanovljena pri nas. Ker moremo društvo soditi samo po delu, ki ga vidimo na zunan, moremo govoriti le o naših organizacijah. Poleg organizacij katoliške akcije in kongregacij, je najbolj vidno delo našega fantovskega odseka. Kakšen pa je ta odsek, je danes odveč govoriti, ker stoji tik pred dnevom, ko bo moral pokazati svoje zmožnosti in bo tako odgovoril na to vprašanje.

Ivan Veider:

Cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Grobljah

(Nadaljevanje.)

Danes si oglejmo grobeljske oltarje. Vseh pet je ostalo bistveno neizpremenjenih, kakor si jih je pred skoraj 200 leti zamislil veliki umetnik Jelovšek. Da so res zamisel Jelovškova, je priča to, da jih je večina on sam naslikal, okrog drugih pa je naslikal vsaj okraske. Pogledjmo najprej veliki oltar. Lesena oltarna miza posnema baročni sarkofag (grob). Podobne mize imajo tudi vsi stranski oltarji. Na mizi stoji preprost, a ličen tabernakelj z nizkim baldahinom. Na vsaki strani oltarja sta obhodna loka, na katerih stojita dva rezljana nastavka z gorečimi srci. Nastavka posnemata takrat običajne relikvijarije (tablice za shranjevanje in izpostavljanje ostankov svetnikov). Med tabernakljem in obhodnimi loki stojita dva mogočna in lepo izrezljana kipa: sv. Ana, ki ščiti ljubko deklico Marijo ob svojih nogah in sv. Jožef z Detetom v naročju. Ta kipa kot tudi vsi kipi na stranskih oltarjih so belo poslikani, kar jim daje prav svojevrsten prijeten vtis. Oltarni nastavek obstoja v lepo rezanem rokokojskem okviru z bogatim okrasjem na vrhu. Nad okvirom je pritrjen izrezljan baldahin, izpod katerega je Jelovšek v bohotnih gubah naslikal zastor, ki obkroža vso oltarno sliko. Sedanja oltarna slika je dobro delo gluhone-mega slikarja Janeza Potočnika, ki se je nanjo tudi podpisal in pristavil letnico 1823. Ni dvoma, da je to že druga slika v prvotnem okviru. Mislím, da bomo zadeli prav, če domnevamo, da je prvotno sliko napravil Jelovšek sam, kot jih je slikal tudi za stranske oltarje. Dobrih 60 let nato se je v Ljubljani pojavil slikar Potočnik, ki seveda niti od daleč ni dosegel Jelovška. Vendar so njegove živahne barve ljudem dopadle. Tako se je moral tudi v grobeljskem oltarju Jelovšek umakniti Potočniku. Slika nam predstavlja klečeča cerkvena patrona sv. Mohorja in Fortunata, nad njima pa v oblakih sedi Marija z Jezuščkom, ki ju obkrožajo angelčki. Med omenjena kipa in tabernakelj bi morala priti nazaj zanimiva relikvijarija, ki sta za enkrat odstranjena. Pred velikim oltarjem visi mogočna posrebrena svetilka na štiri verižice, značilno delo kamniškega pasarja Peterlina iz srede 19. stol. V prezbiteriju je tudi lična lesena prižnica z rokokojskimi okraski in brez strehe.

Pod slavalokom pri vhodu v prezbiterij sta dva enaka oltarčka. Sliko obkroža lesen rokokojski okvir z majhnim baldahinom na vrhu. Slika na desnem oltarju predstavlja sv. Marjeto z ogromnim znamenjem, stoječo na oblakih. Prav ta način stoje sv. Marjete govori za to, da je slika Jelovškova. Znana njegova Mati božja pri sv. Petru v Ljubljani prav tako stoji kot sv. Marjeta. Sliko obdajata kipa sv. Frančiška Asiškega in sv. Antona Padovanskega. Na oltarni mizi stoji sličica Marije Pomagaj iz srede 18. stoletja. V rokokojskih kanonskih tablicah so stare molitvice, ki jih je natisnil Reichardt v Ljubljani. — Levi oltar ima sliko sv. Andreja, ki kleči na desnem kolenu in gleda proti nebu, zadaj Andrejev križ. Tudi ta slika je Jelovškova. Ob straneh stojita kipa sv. Janeza Nepomuka in Franca Regisa, v sredi pa kipec žalostne Matere božje iz srede 18. stoletja.

(Dalje.)

KAMNIK NEKDAJ

(po zapiskih č. kanonika Ivana Lavrenčič.)

Zgodovina župnije.

Brezdvomno so prisijali blagodejni žarki nebeških resnic v kamniške pokrajine že v prvih stoletjih iz bližnje staroslavne Emone (današnja Ljubljana). Pa žal, da so za časa preseljevanja narodov sveti veri sovražni Obri pregnali emonskega škofa Florija 1.599 ali 600, in z njim tudi vse duhovnike, ter s tem krščanstvu v naših krajih vsekali globoke rane. Hvala oglejskim očakom, da so poslali vnovič dušnih pastirjev, verskih oznanjevalcev. Krščanstvo je oživelo in se lepo razvijalo. Ni pa znano leto, kedaj je stopil prvi krščanski duhovnik na kamniško zemljo, in ne kedaj se je ustanovila kamniška župnija. Kot prvi kamniški župnik se imenuje v listinah Ulrik 1.1205, in za njim župnik Henrik 1.1228.

Službo božjo sta opravljala na šutni v cerkvi naše ljube Gospe, katero je patrijarh Bertold pred 1.1232 povzdignil v glavno farno cerkev. Še prej pa se je skoro gotovo opravljala služba božja v cerkvi na Malem gradu, ki je ena najstarejših cerkva v naših krajih. Sodi se, da sega po svoji prvotni obliki tja v 9. stoletje. Tri kapelice, ena vrh druge, so naredili najbrže pozneje. Še danes vse v tem svetišču spominja na davno preteklost: oblika kapelice, romanska vhodna vrata, sklepniki in konzole, stopnice, slike itd. Kaj zanimiva je slika 40 pomočnikov iz 1.1415, ki se kaže iz beleža.

Tudi na sosednjem Starem gradu ali Karniku, kjer so gospodovali Ortenburžani, Galenbergi, Celjani itd., so že pred 1.1297 sezidali kapelo sv. Janeza Krstnika, ker v tem letu je imenoval kamniški župnik Manfred della Torre na predlog viteza Sigfrieda pl. Gallenberg duhovnika za to kapelo; duhovnika je potrdil oglejski očač Rajmund. Zadnjič se je menda darovala maša v tej kapeli 1.1749.

Zelo stara je tudi že od nekdanje znana romarska cerkev sv. Primoža in nekoliko višje od nje cerkev sv. Petra na Planini, ki je še dandanes podružnica kamniške župnije. Na oboku je vsekana v sklepnik letnica 1472. Cerkev je gotska, žal pa se je tekom časa pri raznih popravilih slog pokvaril.

Prvotno župno cerkev naše ljube Gospe na šutni so podrlí v 13. stoletju, kakor meni Benkovič v »Dom in svetu« 1892 in so sezidali novo gotsko. Kakor poroča Valvazor, je imela cerkev 10 oltarjev: Matere božje — obiskovanje, sv. Andreja in Nikolaja, presv. Trojice, Marijinega darovanja, Sv. Duha, sv. Janeza Krstnika z beneficijem, sv. Marjete, sv. Leonarda, sv. Ane in sv. Križa. Z vsakim oltarjem je bil v zvezi ali beneficij (stalna služba in dohodki za duhovnika) ali pa bratovščina. — Cerkev je stala na mestu, kjer je sedaj kaplanija, tam pa, kjer je sedaj farna cerkev, je bilo pokopališče s kapelicami: sv. Marije Magdalene z beneficijem, sv. Mihaela, kamor so polagali mrliče pred pokopom, kapelica sv. Doroteje, katero je vzdrževala mestna bolnišnica. Zvonik je že tedaj stal na samem. (Dalje.)

POROČNE PRSTANE

ure, verižice, uhane, očala

kupite najugodnejše pri

JOSIP JANKO

KAMNIK — ŠUTNA

Razgledišče

Kamnik

Zadnja pot dr. Matjašiča in njegovega sinčka. Kamničani zelo veliko damo na to, da svoje pokojne čim lepše spremljamo na zadnji poti gori na žalsko pokopališče. Pogreb ban. zdravnika dr. Matjašiča, ki je bil 2. maja, pa je bil nekaj izrednega. V istem pogrebnem sprevedu smo spremljali očeta in njegovega malega 4 letnega sinka Mihca. Že v življenju sta bila kot eno življenje v dveh telesih: Če je oče bolehal, se je tudi Mihec-nebogljenček počutil slabšega, in ko je oče izdihnil, je tudi Mihec nepričakovano po nekaj urah šel za njim. In tako smo gledali ob očetu na mrtvaškem odru sinčka v beli krsti, ki so jo nesli potem pred očetovo črno v pogrebnem sprevedu na žale. — Skromno zase in svojo ljubljeno družino je živel pokojni Matjašič, vendar je imel veliko število prijateljev, posebno še v duhovniških vrstah, saj ga je 10 duhovnikov spremljalo na tej njegovi zadnji poti. Vse je sočustvovalo z družino in brati pokojnika, od katerih Radovan je gener. ravnatelj SUZOR-ja v Zagrebu in Miroslav viš. poš. svetnik v Ljubljani. Bivši kamniški kaplan Mihael Jenko je v lepem nagrobnem govoru imenoval pokojnika duhovnika, ki je vse življenje daroval Bogu velike žrtve odpovedi.

Smrt mlade dijakinje. 5. maja je umrla na posledicah obolenja reberne mreže odlična dijakinja trg. šole v Ljubljani gđc. Marica Završnik v 17. letu starosti. Mladina, zlasti sošolke so se od ganljivo poslovile, kot to znajo edino mlade in ljubeče duše.

Turistični odbor, kateremu načeljuje banov. svetnik dr. Fr. Vidic, si je za bodoče delo sestavil sledeči načrt: Odkup in ureditev Malega gradu, ureditev Kalvarije in okolice, ureditev razvalin Starega gradu, nadaljevanje gradnje županovih galerij, ureditev parkov in še marsikaj drugega.

Umetniški paviljon, kjer naj bi bila stalna razstava del domačih umetnikov, si je zamislil kamniški umetnik g. Stane Cuderman. Paviljon naj bi stal na skrajnem robu Zalskega hriba, tik nad cesto, ki vodi na žale, na tkzv. Dančkovem hribu.

Popravek. Zadnjic smo se zanesli na dopisnika »Slovenca« iz Kamnika in po njem pričeli zagotovo, da se vozni red na kamniški progi ne bo spremenil. Gospod je bil slabo informiran. Vlaki so se spremenili. Novi vozni red pričemo v celoti na zadnji strani. Vprašanje pa je, ali bodo ljudje zadovoljni, ko zdaj vse popoldne ni nobenega vlaka, zvečer pa kar dva gor in dva dol.

Mengeš

V tukajšnjem Zavetišču sv. Vincencija je dne 29. aprila umrl hralec Peterca Franc, rojen 15. okt. 1840 v Rudniku pri Ljubljani. Bil je torej v 98. letu starosti in bržkone najstarejši človek v kamniškem okraju. V svojem poklicu je bil vodja cestnih delavcev v okolici Ljubljane. Od tega mu je ostala navada, da je bil neprestano na cesti, najrajši na cestnem križišču, odkoder je po cele ure nadziral cestni promet. Kot vojak se je udeležil avstrijsko-pruske vojne na Češkem in okupacije Bosne. O svojih vojnih letih je rad in s ponosom govoril. Po značaju je bil vesel človek in si je do zadnje bolezni še kakšno zapel. Njegovo versko življenje je bilo vzorno. Pogosto sv. obhajilo in dnevna sv. maša v hišni ka-

pelj je bila njegova navada prav do zadnjega, dokler ni opešal. Nekaj posebnega pa je bila njegova pobožnost do sv. Treh kraljev, katerim se je priporočal vsaki dan posebno zato, da bi čakal še svojo stoletnico. Ta želja se mu sicer ni izpolnila, a upamo, da so mu njegovi priprošnjiki izprosili še večjo milost, da bo svojo stoletnico obhajal v rajskem veselju. Pokoj njegovi duši! N. v m. p.

Groblje

Kot smo že zadnjic poročali, bomo igrali 4. junija zvečer in 5. junija popoldne na samostanskem dvorišču v Grobljah veličastno versko igro »SLEHERNIK«. Vprizorjena bo na isti veličastni način kot lam »Naša apostola«. Priprave so v polnem teku.

»Slehernik« je najznamenitejša verska igra, kar se jih je nam ohranilo iz prejšnjih stoletij. Igra je nastala v 15. stoletju in si kmalu pridobila svetovni sloves. Igra mora zanimati vsakega človeka, saj bo moral isto igro igrati prej ali slej, kot že naslov igre Slehernik pove, sleherni človek. Za naš čas sta priredila igro dva znamenita pesnika, avstrijski pesnik Hofmannsthal in naš Oton Župančič. V tej novi predelavi se more meriti z vsako dramo. Misel na smrt se počasi oglašja Sleherniku že pred jasnim pozivom, ki pa je kljub temu strahoten, ko odjekne v razkošno dvorano uživanja, kjer se nenadoma prikaže smrt s svojim ledenim dihom in polkličče Slehernika pred večnega sodnika. Močnejših prizorov pozna le malo svetovna drama. Potrudili se bomo, da bomo to veličastno in pretresljivo igro čim bolj podali.

Verska igra ima to lastnost, da jo hoče človek večkrat videti in ga vedno zanima, zato vabimo tudi tiste, ki so morda to igro že kje videli. — Opozarjamo, da se bodo dohodki porabili za popravo vsem tako priljubljene cerkve v Grobljah.

Moravče

Fantovski odsek priredi v nedeljo 15. maja ob 3. popoldne s sodelovanjem Dekliškega krožka svojo I. akademijo s prav bogatim in zanimivim sporedom. Vstopnina je običajna. Pridite, da boste na lastne oči videli, kako je naša mladina napredovala z vstrajnim prizadevanjem in krepko voljo. — Bog živi!

Krtina

Krtina nima sreče s svojo šolo. Čitatelji dopisa so gotovo že sami prišli, da je dopis veljal za zimski čas, ko je davica za nekaj dni ukinila pouk v šoli in nato bolezen šolskega upravitelja ovirala redni pouk. Da je smola popolna, je zdaj obolela še gospa učiteljica. Upamo, da bolezen ne bo trajala dolgo. škoda bi bila tem večja, ker gre šolsko leto h koncu.

Enako se je tudi godilo z dopisom o smrti cerkvenikove žene iz Doba, Cerar Katarini, ki je bila pokopana že prve dni marca. Kje so dopisi zaostali?

Dob

V Dobu in okolici se zadnje dni govori veliko o tatvinah in poskusnih tatvinah. Zadnji teden so pri belem dnevu premetali enemu posestniku na Gorjuši po hiši vse. Iskali so denar. Vedeli so, da mora imeti gospodar večjo vsoto denarja doma, ker je prodal nekaj lesa. Gospodarjevega denarja niso dobili. Pač pa so ubogi dekli ukradli 40 din. Po vseh znakih se sklepa, da sta morala biti pri tatinskem delu najmanj dva, ki sta dobro poznala domače razmere in kje so domači na polju.

Tatvin so ljudje, deloma tudi domači krivi, ker so preveč zaupljivi do tujcev. Nekateri so celo tako domači do nepoznanih tujcev, da se z njimi pajdašijo, popivajo, zaupajo skrivnosti in to ljudem, ki jih mogoče prvokrat in zadnjic vidijo. Svarilo je danes to-le na mestu: »Zaupaj, toda glej komu!« Ljudem, katere ne poznaš; ne veš, kdo so in odkod, pameten človek ne bo zaupal. S tem pa nočemo reči, da bodi do nepoznanega tujca surov. Nasprotno, bodi vljuden, pomagaj mu, kolikor moreš, toda zaupljiv ne.

Nekateri tudi svoj denar premalo skrivajo. Pustijo ga ležati v kaki nezakljenjeni omari, skrivajo ga v postelji, katere tatovi navadno vse premečejo, seveda ne ponoči, ko je lastnik denarja v nji, pač podnevi, ko lastnika ni doma. Takemu, ki drži večje vsote denarja doma in ga ne nese shraniti v hranilnico, kjer ga more dobiti vsak čas, ako ga rabi, ni nič svetovati. Toda zavest naj tudi ima, da ga nihče ne pomiluje, ako je okraden. Denar skrij! To pravilo je veljalo že našim prednikom v pregovoru: »Denar in sramoto skrij!«

»Revščina je vlačuga« so imeli stari Rimljani pregovor, ki velja tudi danes. Velja pa tudi nasprotno, da vlačugarsko življenje postavlja temelj revščini. Nekaj ljudi ima s takimi reveži napačno usmiljenje. Doma jih vsled pohujšljivega življenja preganjajo. Ne dobe stanovanja in ne zaslužka. Primorani vsled tega gredo na tuje. Čeprav žive kot neumna žival, vendar hočejo stanovati pod streho. V takem slučaju se ozirajo okrog, kje je kaka prazna bajta v vasi. Seveda ne povedo, kakih ptiči so. Obljublajo, da bo gospodarju delal sam in tudi »žena« in tako se izkazal hvaležnega. Ko gospodar izve, da niso poročeni, če je kaj vreden, začne jih siliti zaradi javnega pohujšanja, naj gredo ven. Jezni na gospodarja mu prete in ker so jim razmere v hiši gospodarja znane, pridejo skrivaj nazaj gospodarju krast. Ali ni v tem slučaju gospodar radi lahkomišljenosti kriv sam? Gospodarji takih bajt, ki so nekaj res bile stanovanje poštemim delavcem, imajo danes toliko bridkihkušenj in vrh tega še škode, da bi najbolje napravili, ako take bajte poderejo. Malo pogledj okrog in mi boš prav dal!

»Priložnost dela tatove« tako tudi naš pregovor, ki je res zrasel po skušnjah. Če hočemo, da bodo tatvine pri nas redkejše, ne dajmo povoda za tatvino! Opazujmo sami sumljive ljudi in opozorimo nanje varnostne organe! V slučaju tatvine sami storimo, kar moremo, da se tat izsledi! Ne zanašajmo se samo na orožnike, ki naših razmer dostikrat ne poznajo!

Dvodnevne duhovne vaje za dekleta, ki so zaposlene po tovarnah, bodo v Domu Device Mogočne binkošne dni od 4. junija ob 8. uri zvečer do 7. junija zjutraj zgodaj, da bodo mogle odpotovati s prvimi vlaki. Oskrbnina 80 din.

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne bodo za meščanske gospe od 1. do 5. julija. Za gospodične učiteljice in uradnice od 9. do 13. julija. — Pričetek prvi dan ob 6. uri zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina znaša 100 din. Prijave sprejema: Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg 8.

NOVA KOLESA

kakor tudi nadomestne dele najugodnejše kupite pri

Kosec Maksimu,

ključavničarstvo in prodaja koles, Mengeš — Društveni dom št. 55

Št. Vid pri Lukovci

Na dan kronanja naše Marije Pomagaj na velikonočni ponedeljek je morala procesija s kronano Marijo izostati vsled slabega vremena. Zato pa smo procesijo obhajali prvo majniško nedeljo. Ob treh pop .se je slovesnost pričela. G. misijonar dr. Gracar nas je z mogočno besedo navduševal za Marijo. Nato so naši krepki fantje dvignili Marijo na ramena in jo odnesli na prosto. Tu se je razvila mogočna procesija, ki jo je vodil salezijanec dr. Knific v spremstvu misijonarjev dr. Gracarja in g. Trontelja. Za procesijo je gotovo korakalo do 3000 ljudi. Izredno dolga vrsta je bila moških. Med njimi so se zlasti odlikovali naši strumni gasilci in slikovita skupina fantov v novih krojih, ki so k procesiji prihiteli iz Brda in iz Mengša. Lepa je bila skupina fantov v narodni noši, ki so tudi nosili Marijo. Ljubek je bil pogled na otroke, ki so korakali pod belim praporcem Marijinega Vrtca. Celo Križarji iz Ljubljane so poslali svoje zastopnike, ki so bili deležni splošne pozornosti. Dolga vrsta je bila krasnih ženskih narodnih noš. Sklep procesije so tvorile žene in dekleta, ki so celo procesijo prepevale Marijine pesmi, dočim smo iz vrst mož in fantov slišali molitev rožnega venca. Ko se je procesija sredi Prevoj obrnila nazaj proti cerkvi, se je takoj opazilo, da te velikanske množice ne bo mogoče spraviti v cerkev. Zato smo hitro postavili na cerkvenem travniku zasilen oltarček, na katerega so fantje postavili Marijo. Duhovščina je prenesla tja Najsvetejše, nakar so se vršile slovesne litanije z ljudskim petjem, ki je tudi sicer ves čas slavnost zelo povečevalo. Sklenili smo, da bomo vsako leto obhajali obletnico Marijinega kronanja na prvo nedeljo v majniku s podobno procesijo, kot smo jo imeli letos prvič. Na svidenje torej drugo leto ob prvi obletnici kronanja naše Marije Pomagaj!

Dekliški krožki

Veliki dnevi katoliške mladine se bližajo. Dekleta — kako je z udeležbo? Še je čas. Hitro se odločite in si nabavite kroj. Žal vam bo vsem, ki boste one lepe dni morale stati ob strani. Vse druge pa, ki niste v telovadnih odsekih, pa skrbite za sijaj dneva s tem, da oblečete našo lepo narodno nošo. Tako pripomorete, da bo spreved bolj pester. Niti ena narodna noša ne sme obležati v omari ali skrinji.

Pokažimo, da smo in koliko nas je!

Urednikova pošta: Nekaj dopisov pride prihodnjič na vrsto. Prosim za nove dopise do 1. junija.

Kamniško okrožje fantovskih odsekov

Okrožne tekme dne 8. maja.

Letošnje okrožne tekme v Kamniku so se izvršile z zelo zadovoljivimi uspehi, v najlepšem redu in disciplini. Kljub temu, da je tekmovalo 10 odsekov, so bile zaključene ob polni uri popoldne. Da je šla pa stvar tako hitro naprej, se moramo v prvi vrsti zahvaliti sodnikom, ki so se tako razporedili, da ni bilo treba nobenemu odseku nič čakati. Odseki so pa tudi pokazali svoj napredek v zadnjem času, kar je bilo najbolj razvidno iz rezultatov.

Izidi tekem.

1. mesto je dosegel odsek Dob. Od 100 dosegljivih točk, je dosegel 92.5 točke. 2. mesto je dosegel odsek Vodice. Od 100 dosegljivih točk, je dosegel 90.4 točke. 3. mesto je dosegel odsek Mekinje. Od 100 dosegljivih točk, je dosegel 84.9 točke. 4. mesto sta dobila Kamnik in Moravče, ki sta dosegla oba enako število točk, in sicer sta dobila od 100 dosegljivih točk, 82.5 točke. 5. mesto je dobil odsek Homec, 6. odsek Ihan, 7. Mengeš, 8. Komenda, 9. Brdo.

Tabor v Vodica!

Okrožna prireditev našega okrožja je pred nami. Bratje ne pozabite, da je to naša prva prireditev, odkar imamo samostojno organizacijo. Zato ne sme biti nobenega fantovskega odseka in nobenega dekliškega krožka, ki bi se 29. maja ne udeležil prireditve v Vodica. Predvsem pa ne smejo izostati: kroji, telovadci in narodne noše.

Izredni okrožni svet!

Izredni okrožni svet se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob 7. uri zjutraj v Društvenem domu v Grobljah. Svet je obvezen za 2 člana od vsakega odseka. Na programu volitev predsednika.

Bog živi!

Odbor.

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri Franc Kosmaču

(cesta na Kamnik)

v VELIKEM MENGŠU

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

Otroški kotichek

UGANKA

a	b	c
c	d	e
i	k	l
k	l	n
o	o	o
o	r	s
r	s	t
v	z	ž

Besede pomenijo v vodoravnih vrstah: stavbo na kmetih, mesec v letu, delovnega človeka. Navpično pa: kovino, prostor med dvema krogoma, važen del človeškega telesa.

Striček prosi za pravilne rešitve do konca meseca maja.

Uganko v 8. številu. »Našega lista« so pravilno rešili: Pirc Tonček iz Podrečja (pravi, da bo še kakšno rešil, če bodo tako lahke, kakor je bila ta), Letnar Ciril in Metod iz Homca, Jeretina Francka in Mici iz Rafolč, Nada Rode, Rova, Šuštar Tonček iz Preserja (g. Žrebu sem tvojo prošnjo priporočil — in glej čudo! — ko je prišlo do žrebanja, je prišlo na dan prav tvoje ime. Striček ti častita).

Ko boste potrebovali karkoli za Vašo kuhinjo ali gospodinjstvo, za Vaše gospodarstvo ali Vašo novo hišo, se obrnite na trgovino

Jos. SENICA

DOMŽALE

ali njeno podružnico
V SNEBERJAH

HRANILNICA IN POSOJILNICA

V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo
(Šutna št. 22 - v lastni hiši)

HRANILNE VLOGE

obrestuje po dogovoru
do 5%.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

VOZNI RED LJUBLJANA—KAMNIK

Iz Kamnika ob 6.36 samo ob delavnikih.

Iz Kamnika ob 21.20 samo ob ned. in pr.

5.28	8.05	11.28	13.50	18.25	21.05	Ljubljana	6.45	7.30	10.50	13.25	17.35	20.40	22.20
5.31	8.08	11.36	13.53	18.29	21.08	Ljublj. gor.	6.42	7.27	10.46	13.22	17.28	20.37	22.17
5.38	8.15	11.43	14.00	18.36	21.15	Ježica	6.34	7.19	10.38	13.14	17.20	20.29	22.09
5.40	8.17	11.45	14.02	18.38	21.17	Črnuče	6.32	7.17	10.36	13.12	17.18	20.27	22.07
5.43	8.20	11.48	14.05	18.41	21.20	Podboršt	6.29	7.14	10.33	13.09	17.15	20.24	22.04
5.50	8.27	11.55	14.13	18.49	21.28	Trzin	6.22	7.07	10.26	13.02	17.08	20.17	21.57
5.56	8.33	12.01	14.19	18.55	21.34	Domžale	6.16	7.01	10.21	12.57	17.02	20.12	21.51
5.59	8.36	12.04	14.22	18.58	21.37	Groblje	6.12	6.57	10.17	12.53	16.56	20.08	21.47
6.09	8.40	12.08	14.27	19.03	21.42	Jarše-M.	6.08	6.53	10.13	12.49	16.52	20.04	21.43
6.12	8.43	12.11	14.30	19.06	21.45	Homec	6.04	6.50	10.10	12.46	16.48	20.01	21.34
6.17	8.48	12.16	14.35	19.11	21.50	Duplica	5.59	6.45	10.05	12.41	16.43	19.56	21.29
6.22	8.53	12.21	14.40	19.16	21.55	Kamnik	5.54	6.40	10.00	12.36	16.38	19.51	21.24
6.33	8.56	12.31	14.43	19.19	21.58	Kamnik m.	5.50	6.36	9.57	12.33	16.35	19.48	21.20